

Факултет: ФАКУЛТЕТ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И МЕНИДЖМЪНТ
Катедра: МЕНИДЖМЪНТ В СЪОБЩЕНИЯТА
Професионално направление: 3.7 АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Специалност: УПРАВЛЕНИЕ НА УСЛУГИ
Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

1. Наименование на курса: ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗВИТИЕТО
2. Код на курса: 24.1.2.0.07
3. Вид на курса: *задължителен*
4. Ниво: *магистър*
5. Година на изучаване: *първа*
6. Семестър: *втори*
7. Брой кредити: 6
8. Име на лектора: *проф. д-р Миглена Темелкова*
9. Резултати от обучението за дисциплината:

Целта на курса е да дадат на студентите в систематизиран вид основни познания в областта на изследването на развитието на определени икономически обекти и да се надградят техните практически способности за анализ на реални икономически процеси, явления и тенденции.

Основни знания на студентите относно: характеристиките, методите и възможностите за изследване на развитието на определени икономически обекти; понятийния апарат, свързан с изследователските задачи; факторите, подлежащи на изследване и определящи динамиката и тенденциите на изследвания икономически обект; възможностите за интегриране на резултатите от изследването на развитието на определени икономически обекти в стратегическите ориентири на икономическите субекти.

Практическите умения, които студентите следва да придобият и развият по време на курса са свързани с прилагането на изследователския инструментариум за постигане на гъвкаво и адаптивно управление.

Компетенции: След приключване на курса студентите, успешно завършили курса, трябва да са усвоили теоретичните и практически възможности за изследване на развитието на стратегическо, оперативно, процесно и ситуационно ниво като дейност, подпомагаща мениджмънта във фирмата.

10. Начин на преподаване:

В лекционна и дискуссионна форма, решаване на казуси, тестове и задачи

11. Предварителни изисквания:

Студентите следва да имат задълбочени познания в областта на мениджмънта, маркетинга, планирането и прогнозирането на финансовите потоци, предприемачеството, бизнес анализите. От ключово значение са знанията придобити по дисциплините основи на управлението, основи на маркетинга, икономика на съобщенията, фирмено управление, бизнес статистика, планиране и анализ на стопанската дейност.

12. Съдържание на курса:

Същност на изследването на развитието в икономиката, цел, задачи, функции и видове стратегически изследвания. Показатели, използвани за изследване на развитието на макроикономическата среда на бизнес организацията. Финансови, икономически, социални

показатели. Взаимна връзка и обусловеност между показателите, използвани за изследване на развитието на макро- и микроикономическата среда на бизнес организацията. Ролята на тенденциите. Анализ и синтез на обусловени тенденции. Връзка между тенденции и стратегии. Синтез на стратегически алтернативни варианти за избор, вследствие направено изследване на развитието. Фактори, влияещи върху развитието. Темпове на изменение. Среден размер на развитието. Абсолютен прираст. Темп на прираст. Темп на растеж. Целеполагане на развитието. Стратегическо и оперативно целеполагане. Обвързване на тенденции, цели и стратегии. Прогнозиране на бъдещото развитие. Показатели, критерии и цели на прогнозата. Промяна, изменение, реструктуриране. Същност на понятията. Основни характеристики. Прилики и разлики.

13. Библиография:

Основна литература:

1. Бърк, Л. Изследване на развитието през жизнения цикъл. Дилок. 2012.
2. Темелкова, М. Контролинг в производствената организация – сборник с тестове. Колор принт. Варна, 2010.
3. Темелкова, М. Оптимизация на производствената организация в условията на криза. ВСУ Черноризец Храбър. 2010.
4. Темелкова, М. Контролинг в производствената организация. Колор принт. Варна, 2010.
5. Темелкова, М. Семинарна тетрадка по контролинг. Колор принт. Варна, 2011.
6. Гатев, К. Статистически методи за изучаване и прогнозиране на развитието на социално-икономически явления. София, „Икономика“, 2015.
7. Величкова, Н. Статистически методи за изучаване и прогнозиране развитието на социално-икономически явления. София, „Наука и изкуство“, 2011.

Допълнителна литература:

1. Литвак, Б. Г. Экспертная информация. Методы получения и анализа. М.: Радио и связь, 2012.
2. Элти, Дж. Экспертные системы. Концепции и примеры. М: Финансы и статистика, 2012.

14. Методи и критерии на оценяване:

Курсът завършва с изпит. Изпитът преминава под формата на тест върху теоретичния материал и степента на завършеност на аналитичната дейност, изисквана в петте разработвани през семестъра проекта, като под внимание се взема и активността на студентите по време на самия обучителен процес през семестъра.

Тежест на оценяването:

Оценяване в процеса на обучение - разработени пет проекта през семестъра – носи 50% тежест в крайната оценка.

Теоретичен тест от 20 въпроса с продължителност 40 минути – носи 50% тежест в крайната оценка, като се отчитат верните отговори и се показват правилните при сгрешените въпроси. Оценяването на резултатите става по зададени предварително критерии (до 50% верни отговори – Слаб 2; до 70% верни отговори – Среден 3; до 80% верни отговори – Добър 4; до 90% верни отговори – Много добър 5 и над 91% - Отличен 6.).

Крайната оценка се формира, както следва (Таблица 1.):

Таблица 1.

	Компонент	Макс. точки	Пример 1	Пример 2
1	Екипна аналитична работа	20	20	16
2	Изпит	40	12	25
	Крайна оценка:	$0,1*60=6$	$\Sigma =0,1*32 \approx 3$	$\Sigma = 0,1*41 \approx 4$

15. Език на преподаване: български